

Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Zinių lapo Nr. _____
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Didžiųjų Mostaičių Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(oficialinis vardas) (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)
Kulių valsčiaus Kretingos apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Šimkutė Albina verslas mokytoja
Gimimo vieta Petrikaičiai, km. valsčius Kretinga apskritis Kretinga
Adresas: Kulių pšt., Didė. Mostaičių prad. mokykla, D. Mostaičių
kaimas, Kretingos apskr.

Žinios surašytos 1935 m.

lapkričio mėn.

Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1.		Alksma	Alksma			ž. k.	pieva	lygi vieta, apaugusi alksniais	8 ha.	D. Kostaičių vakarinėje dalyje, netoli Tiberių kml.		
2.		Beriški	Bėreške			ž. k.	laukas (pieva ir ar. žemė)	ant kalnelio	2-3 ha.	D. Kostaičių rytinėje dalyje, Petro Srebaliaus ūkyje, pamušky.		
3.		Bravaro prūdas	Brėvaruōs prūds			ž. k.	prūdas		apie 0,5 ha.	Netoli Žvelsos upės, Striauko Vlodo kieme		Dabar tas vardastik senųjų žmonių beįmonas
4.		Briedupis	Brėidopis			ž. k.	upelis			Teka D. Kostaičių kaimo vakarinė dalim.	Prasideda miške, teka į Žvelsą	Vasarą per kaitras išdžiūsta
5.		Daciūs	Dāciūs			ž. k.	laukas (pieva ir ar. žemė)	skardėnuotas	1 3/4 ha.	D. Kostaičių km. pietuose, prie Žvelsos		Lauko pavadinimas vartojamas ūkininko savo reikalam, kitų nėra žinomas
6.		Dėmantas	Dėments			ž. k.	D. Kostaičių kaimo vasaros vakarų dalis					
8.		Didieji Kostaičiai	Deđėj Muostatė			ž. k.	kaimas					
9.		Glicioji	Glėtinioje			ž. k.	Žvelsos upės gilesnė dalis					Krantai šlapi, slidūs - glitūs.
10.		Gyrasis šaltinis	Gyrāsis šaltinis			ž. k.	šaltinis			Teka nuo kalno į Žvelsą, Vinsas Malakauskis ūkyje		Kuolat teka, ir žiemą neužšąla.
11.		Ignotinė	Ignuotėne			ž. k.	laukas (pieva ir ariama žemė)	kalnuotas, su skardžiais		Prie Žvelsos, Vinsas Malakauskis ūkyje		
12.		Jokšiški	Juškšėške			ž. k.	ariama žemė	molyne, vėnamie brastė kalnelis - Pušies kaln.	4 ha.	Prie Kuliz - Andriejono telis, Jurgio Petriko ūkyje		Ta žiemą Petriko gė pirkęs nuo Jokšo
13.		Kalno laukas	Kālma laūks			ž. k.	ariama žemė	lygi, tik vėnamie brastė gra kalnelis	apie 3 ha.	D. Kostaičių vasaros rytų brastė, V. Vengalis ūkyje		
14.		Kalno laukas	Kālma laūks			ž. k.	ariama žemė	ant kalnelio	apie 1 ha.	Netoli nuo Kuliz - Andriejono viždelio, Srebaliaus Antano ūkyje		Ūkininkas turi pasivažinęs lauką savo reikalam.
15.		Kostantiniški	Kastontėnėške			ž. k.	pieva ir ariama žemė		10-11 ha.	D. Kostaičių rytinėje dalyje, pamušky.		
16.		Kukni	Kūkne			ž. k.	Žvelsos upės dalis, gilesnė vieta					Toje vietoje vasarą žūdnės madosi
17.		Kumpoji	Kumpūoje			ž. k.	Žvelsos upės dalis, vingis			Žemiau Kuknės		Ten linas merkia
18.		Liekna	Lėikna			ž. k.	pieva	lenki	4 ha.	D. Kostaičių k. žiemą rytų dalyje, Simanau kiemo ūkyje		

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surink- tos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
19.		liūnas	liūns			ž. k.	Platerne šalt sos upės vieta			Žemian Rumposio		
20.		lukiški	lōkēške			ž. k.	ariama žemė	molynei, lygi vieta	4 ha.	D. Kostaičių km. vakaruose Antano Šiaulio ūkyje, prie miško		
21.		Kolupis	Kuolopis			ž. k.	upelis			Teka D. Kostaičių kaimo vidury	Prasideda ^{miško} šaltinio Trumpas	Teka per molyneš. Vasarą išdėvišta.
22.		Narvaisinė	Narvaisinė			ž. k.	laukas (ariama žemė ir pieva)	lygi vieta	apie 2 ha.	D. Kostaičių kaimo šiemos rytų dalyje, Antano Šrebaliaus ūkyje		Ten esąs gyvenęs Narvaisas.
23.		Paberčio laukas	Pabėrė laūks			ž. k.	ariama žemė	lygi vieta	apie 3 ha.	D. Kostaičių kaimo vasaros rytų dalyje, ž. Vengalis ūkyje (prie pat D. Kostaičių)		Tame lauke yra senas didelis beržas, kurio drevėse peri ūkiai
24.		Padagas	Pādags			ž. k.	ūkis	lygi vieta, šlapia	4 ha.	D. Kostaičių vidury, tarp miškų		
25.		Pakelmynė	Pakelmūne			ž. k.	ariama žemė	molynei, lygi vieta	3 ha.	Prie Kelių - Andrejaus vieškelio, pas Peltinės miškų		Pitopus kelio yra val- diška pieva, kurią yra daug kelmų
26.		Paliepis	Palėipis			ž. k.	ariama žemė	šlapia, lygi vieta	3 ha.	D. Kostaičių vasaros rytų dalyje, ž. Vengalis ūkyje.		Vidury lauko yra sena liepa
27.		Pasobio laukas	Pasobėle laūks			ž. k.	ariama žemė	lygi vieta	3 ha.	D. Kostaičių vasaros rytų dalyje, ž. Vengalis ūkyje.		Tame lauke yra labai sena dideli laukinė obelis.
28.		Parasgio laukas	Paruorę laūks			ž. k.	ariama žemė	juodžemis su molia, lygi vieta	apie 5 ha.	Ktoli Kelių - Andre- jaus kelio, prie Parusgio miško		
29.		Pasklepis	Pāsklepis			ž. k.	daržės	lygi vieta, truputį ant kalnelio	1/4 ha.	Ant Žvelsos kranto		Tame lauke prie ^{gaisro} ištū- mis 30-40m. yra daug šlapės.
30.		Pasaltinis	Pāsaltenis			ž. k.	laukas (pieva ir ariama žemė)	mokalni vieta	apie 5 ha.	Prie Žvelsos upės		Ten ž. Žvelsą bėga ištū- mis, vad. Syvasis šaltinis
31.		Patrumpis	Patruūpis			ž. k.	ariama žemė	šlapia vieta, truputį mokalni	apie 2 ha.	D. Kostaičių vasaros rytų dalyje, ž. Vengalis ūkyje, prie Patrumpio ^{Žvelsos} upės		
32.		Patyrio laukas	Patyre laūks			ž. k.	ariama žemė	šlapia, lygi vieta	apie 3 ha.	D. Kostaičių vasaros rytų dalyje, ž. Vengalis ūkyje, prie tyso		
33.		Pašvelsis laukas	Pašvelsė laūks			ž. k.	laukas (ariama žemė ir pieva)	šaltiniuotas	4 ha.	Prie Žvelsos upės		Tas laukas priklauso Antanui Šrebalui, bet yra toliau nuo namų, tad paminėtas jam pate dakt vardu.
34.		Prūdgalis	Prūdgalis			ž. k.	ganykla	alksnynas	2 ha.	D. Kostaičių vakarinėje dalyje, Šernišių dalis		
35.		Prūdhalvė	Prūdhalvė			ž. k.	ariama žemė	molynei, dirb- tos, tarp jų pakel- nėje yra didelis (2 ha) prūdas	5 ha.	D. Kostaičių vakarinėje dalyje.		Dabar jau iš prūdo vanduo nubėgęs, ir ta vieta šienaujama

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
36.		Pušies kalnas	Pošeis kalns			ž. k.	kalnelis	molyne, nedideli kalnelis, per jį eina Kuliz - Andriejovo vėinkelis				Vienu pusėj vėinkelio yra valdiškos miškos, kitą (pusė kalno) ūkininko laukas
37.		Austėikinė	Rostėikėnė			ž. k.	ariama žemė	molyne ir smėlyne, vidury lauko kalvelė	2 ha.	Tarp Dovidarėičiaus ir Rostėikos užty.		Petrėiko tėvas to lauko yra gavęs nuo Rostėikos kaip žemės pasogę.
38.		Rūdija	Rūdeje			ž. k.	Kuliz - Andriejovo kelio galas (dalis)		apie 2 km	D. Rostėičių kaimo žemės rytuse. Nuo kryžkelės ligi žvėlsos tilto.		
39.		Šerniškis	Šėrnėškes			ž. k.	pieva	smėlis su moliu, šlapia vieta	15 ha.	D. Rostėičių vakarys dalyje		Dabar jau pradėta plėsti - arti.
40.		Šunokinė, kitaip Šventakauskinė	Šonukėnė Šventakauskėnė			ž. k.	ariama žemė	lygi vieta	apie 3 ha	D. Rostėičių pietuse, prie Kuliz - Andriejovo vėinkelio		Seniau ten gyveno Šventakauskis, pašvė Šunkas. Šunokinė daėniam vadinama
41.		Tarpelis	Tarpālis			ž. k.	ariama žemė	siauros pailgos žemės plotas, per vidury eina kelias	apie 0,5 ha	D. Rostėičių vasaros rytuse		
42.		Trumpe	Trūmpė			ž. k.	upelis			Teka šiaurine D. Rostėičių kaimo dalimi		
43.		Uštvertinė	Uštvertėnė			ž. k.	pieva	lenkė, šlapia vieta, per vidury teka Trūmpė	1 1/2 ha.	Prie Kuliz - Andriejovo vėinkelio		
44.		Verduolė	Verdoūle			ž. k.	ūkis			D. Rostėičių kaimo pietuse, prie žvėlsos upės		Tas pavadinimas retai vartojamas. Ten yra trys verolės šaltinis. Dabar jau jis nebeveikia, nes yra užmestos medienos šakelės.
45.		Vingiai	Vingė			ž. k.	pieva	gera žemė prie švėringianės žvėlsos		D. Rostėičių kaimo vakaruose, A. Švėlingio užtyje		
46.		Žvėlsa	Žvėlsa			ž. k.	upė					
47.		Žvirėdre	Žvėrdre			ž. k.	Žvėlsos upės dalis, žvėruota vieta			1/2 žemės rytus nuo tilto (aukštiau)		
48.		Žvirėdre	Žvėrdre			ž. k.	ariama žemė	žvėruota žemė, moliūni, vidury duobės	3 1/2 ha.			Seniau ten indavę žvėrys.

13. Istorinīs zinīas. 8. Didieji Kostaiciāi. Bēvīk visi 9. Kostaiciņ
 kaimo gyventojai (iškyrus Deimantā) ip baidēiņg i Plungis doarg. Tame
 doare pats grafas negyvenš, o skirdavš komisarus. Viēnas komisaras
 būvš labai šiaurus. Kārtā, kai baidēiņninkai pļovš šienā, jis jodinejšs
 aplinkui ir vījus su būvīnu mūšs. Kai tik ušdauēš vīnam Didē
 Kostaiciņ gyventojai, tas uškabīngs su dalgīn jam uš kāklo ir nupjovšs
 galvā. Pats ip kasiņ kur išējšs, ir niekas nūs to laiko jo nematšs.

13 Istorinės žinios

6. Deimantas. Toji D. Rostaičių dalis baidėiavo
 laikas priklausiusi bašnyčiai žemei. Gra net tols pasakojimas: pas Kulij
 kleboną atvažiavęs karkolis Jonas ir besikalbėdamas išsitaręs, kad anie ūkininkai
 labai blogoje žemėje gyvenę. Klebonas ir sakęs: „Tai labai gera žemė tikras deimantas
 (šm. dementas)“ Nuo to palikęs ir vėto vardas. (Kai kas kitaip žodžio kilmę aiškina - 15)

14 Archeologinės žinios

15 Vardų kilmės aiškinimai

2. Beriški. Ritių kanti ten gyvens žydės Berelis ir turėjęs paristatę trobelę. Nuo jo ir lauko
 vardas. 3. Bravaro priūdės. Pasakojas, kad prie to priūdo būrys bravaras, degtinų darytojas.
 4. Briedelis. Sakę, kad senovėje prie to upelio rastos nequvas briedis. Nuo jo upelis ir vėrdz gangas. 6. Deimantas. Pasakojimas,
 kad senovėje, ten gyvens žmoqas, pavardė Dementis, turėjęs 2 valakus žemes. Jam mirus, jo žemę išdaliję kitiems. 11. Ignotini.
 Ten prieš kolia 50 m. gyvens ir turėjęs trobelę žmoqas, pavardė Ignotas. 15. Rostantiniški. Prieš kolia 30 m. Srebalaičius
 Rostantinas išėjęs į Ameriką, o jo žemę pasidaliję jo broliai: Antanas, Jurgis ir Petras, tą žemę ir dabar tebevardina
 Rostantiniški. 20. Kulijški. Senovėje ten gyvens ūgonas, turėjęs pasidargę trobelę. Pasakui cigunų išvarė, o jo ūkį
 pakeičė gyvens Šiaulis, bernas bukęs. Nuo jo laukas ir vėrdz gangas. 36. Pusies kalnas. Ant to kalno prie kelio buvo didelis
 pusis. Prieš porą metų jo mūvinto bjt kalno vardas pasiliko. 39. Serniškis. Prieš 100 su viršum metų dabartinio datano
 Šiaulio prosenelis toje pėvoje su skiltuviniu šautuvu mūvęs žemę. Nuo šerno pėva gavė vardas.

16 Tautosakinės žinios

45. Vingiai. Pasakojas, kad ten vaidliundavosi. Pas eidangų
 maltį per Vingis, matydavęs, kad po žv. Jono koplytėlė sėdi ubagas ir
 gėda suplikacijas.

Zinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas 1) Šiaulys Antanas (Kulij valcė miršaitis) R. Nr. 6 Nr. 8,
 15 Nr. 4 Nr. 20 Nr. 39; 16 Nr. 45; 2) Šiaulys Antanas 15 Nr. 2 Nr. 3 Nr. 6 Nr. 15
 3) Kalakauskis Vincas 15 Nr. 11
 Gimimo vieta(os) 1, 2, 3 Did. Rostaičiai

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80
--------	-------	-------	-------	-------	--------

valsčius Kuliai apskritis Kretinga